

BEDÖMARGRUPPENS YTTRANDE Avdelning
Utvärderingsavdelningen

Lärosäte: Stiftelsen Högskolan i Jönköping
Yrksexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska.
Samlat omdöme: Ifrågasatt kvalitet
<p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara inte tillfredsställande.</p> <p>Bedömargruppen anser kompetensen inom UVK är tillräcklig eftersom utbildningens omfattar ett begränsat antal studenter per antagning, men den vetenskapliga kompetensen är svag och behöver stärkas. Bedömargruppen ser en styrka i systematiken i kompetensförsörjningsarbetet och i det välutvecklade samarbetet vilket skapar förutsättningar för att genomföra utbildningen på lång sikt. Det är dock avgörande att förstärka med utbildningsvetenskaplig kompetens som är relevant för ämneslärarutbildningen, särskilt inom pedagogik. För inriktningen svenska är antalet lärare och deras vetenskapliga, professionella och pedagogiska kompetens är på kort sikt adekvat i förhållande till utbildningens innehåll och den begränsade studentvolymen, men är sårbar. På längre sikt krävs mer kompetens på docent- och professorsnivå. Bedömargruppen anser, med viss tveksamhet, att personalen är tillfredsställande på lång sikt. Bedömargruppen noterar dock att lärosätet har påbörjat rekrytering och har tydliga planer för kompetensförsörjning.</p> <p>Lärosätet uppvisar en genomtänkt organisation av utbildning och forskning som har direkt utbildningsvetenskaplig relevans, och att denna organisation ur mer allmän lärarutbildningssynpunkt skapar förutsättningar för forskningsbaserad utbildning. Flera forskande lärare är aktiva inom olika nationella och internationella nätverk, och i miljön ingår doktorander inom ämnena pedagogik och pedagogik med inriktning mot didaktik. För inriktningen svenska är själva organisationen av forskningen i miljöer och grupper är tydlig och väl förankrad, men dessa är främst allmäntdidaktiskt inriktade även om det finns vissa kopplingar till forskningsområdet svenska med didaktisk inriktning. Det är oklart vilken relevant forskning för svensklärarutbildningen som bedrivs av lärare vid lärosätet och hur studenterna får ta del av den. Bedömargruppen rekommenderar därmed lärosätet att fokuserat och samlat bygga upp en profilerande språkdidaktisk forskning som förslagsvis är inriktad mot språkbruk, muntlighet och retorik, och litteraturredidaktisk forskning om historisk förståelse av äldre litteratur och digitaliserad fiktion. Utbildningsmiljön är därmed inte tillfredsställande, enligt bedömargruppen.</p> <p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara inte tillfredsställande.</p>

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utbildningen är indelad i fyra block och har kurser med progression som syftar till att integrera ämneskunskaper med ämnesdidaktik så att innehållet blir yrkesrelevant. Dock tenderar det språkvetenskapliga och -didaktiska innehållet att hållas separat från det litteraturvetenskapliga och -didaktiska innehållet, vilket leder till att utbildningen framstår som splittrad. Måluppfyllelsen säkerställs systematiskt genom varierande examinationsformer, alltifrån skriftliga salstentamina till muntliga presentationer av aktuell forskning som är relevant för utbildningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inom UVK men säkerställs inte för inriktningen svenska. I UVK får studenten redan från start ta ställning till frågor om vetenskaplighet i relation till yrkeserfarenhet. I flera kurser ingår vetenskapsteori och forskningsmetoder som är relevanta för yrkesutövningen, och lärosätet examinerar kunskaperna genom varierande examinationer. Måluppfyllelsen möjliggörs systematiskt genom kurser inom UVK och kursinnehåll som är inriktat mot ämnesspecifika och ämnesdidaktiska vetenskapliga traditioner och metoder, men progressionen är oklar. Bland annat har det självständiga arbetet en otydlig funktion i svenskläroarbete, och det framgår att förberedelserna är eftersatta. Lärosätet bör också se över progressionen i innehåll och aktiviteter inför de självständiga arbetena och planeringen och examinationen av dessa. Detta bör man göra i nära samarbete mellan lärare som är inriktade mot pedagogik och allmäntdidaktik och lärare med inriktning mot litteraturvetenskap och -didaktik och språkvetenskap och -didaktik. Bedömargruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör måluppfyllelse men säkerställer den inte.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom UVK men säkerställs inte för inriktningen svenska. Studenten möter återkommande praktisknära fallbeskrivningar och olika former av lärandeaktiviteter med inslag av laborativa övningar. Till dessa kopplas studier av vetenskaplig litteratur. En återkommande uppgift är att praktisknära undersöka och diskutera undervisning i svenska med utgångspunkt i ämnesdidaktisk forskning, vilket möjliggör måluppfyllelse. Utbildningens språkvetenskapliga och språkdidaktiska innehåll är dock inte samordnat med det litteraturvetenskapliga och litteraturredidaktiska innehållet, vilket leder till en tudelning av svenskläroarbete. Lärosätet ger också exempel på examinerande i uppgifter inom olika kurser. Arbetet för att nå måluppfyllelse är under utveckling, och vissa delar är ännu inte på plats. Det medför att den tänkta progressionen inte blir helt tydlig för bedömargruppen. Sammantaget medför det att lärosätet inte kan visa hur målet säkerställs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Det finns lärandemål och aktiviteter som är inriktade mot studenternas egen yrkesutövning när det gäller både det språkvetenskapliga och språkdidaktiska utbildningsinnehållet och det litteraturvetenskapliga och litteraturredidaktiska innehållet. Metodiska problem i olika undervisningssituationer får tydligt utrymme. Måluppfyllelse säkerställs genom varierande examinationsformer som är baserade på lärandeaktiviteter. Det pågående arbetet med att förstärka VFU-organisationen skapar förutsättningar för måluppfyllelse, liksom den etablerade systematiken i bedömningen av studenternas prestationer under VFU. För att få en enhetlig bedömning och examination av studenternas prestationer under VFU:n används en "professionsutvecklingsmatris" i dialog med handledarna. Förbindelsen mellan UVK och VFU är dessutom tydlig. Däremot är den innehållsliga förbindelsen mellan UVK, VFU, ämne och ämnesdidaktiska studier oklar, eftersom VFU inte

placerats i särskilda terminer som är inriktade mot ämnet inklusive ämnesdidaktik. Bedömggruppen anser sammantaget att utbildningen i sin helhet möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls inom UVK men säkerställs inte inom inriktningen svenska. Det finns en klart uttryckt didaktisk linje inom och mellan olika kurser inom UVK. Därmed bidrar UVK tydligt till måluppfyllelse men progressionen i utbildningen blir otydlig. Under VFU-kurser ska studenten utveckla sitt pedagogiska ledarskap och sin kommunikation och relation med elever, kollegor och föräldrar samt utveckla goda relationer mellan sina elever. Bedömggruppen konstaterar att VFU-kurser ligger i terminer där inga ämneskurser ingår, och då blir det svårare att säkerställa måluppfyllelse när det gäller svenska. Det är även oklart i vad mån olika typer av språklig funktionsvariation behandlas. Lärosätet beskriver hur målet slutexamineras, men bedömggruppen ser inte hur utbildningens utformning, framför allt VFU:ns placering, förbereder studenterna för denna examination. Studenterna kan även välja i vilket ämne som examinationen sker, och om de väljer ett annat ämne framgår det inte hur målet examineras för svenska. Även om UVK bidrar till måluppfyllelse anser bedömggruppen sammantaget att oklarheterna inom inriktningen svenska innebär att utbildningen i sin helhet inte säkerställer måluppfyllelse.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls så till vida att utbildningen möjliggör måluppfyllelse men den säkerställs inte. Lärosätet menar att målet i sin helhet tas upp i olika kurser men bedömggruppen saknar dock tydliga lärandemål, lärandeaktiviteter eller examinationer som kopplar till att utveckla studentens förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar enligt med examensmålet. I olika kurser ingår dock mer praktiska lärandeaktiviteter såsom värderingsövningar och dramatiseringar, för att på ett konkret sätt utveckla studenternas värderingsförmåga och förhållningssätt när det gäller mänskliga rättigheter och bemötande av både unga och vuxna. Sammantaget rekommenderas lärosätet att se över och precisera lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i tillämpliga kurser för att kunna säkerställa måluppfyllelsen.

Ett inkluderande perspektiv genomsyrar utbildningen och lärosätets jämställdhetspolicy ligger till grund för allt utvecklingsarbete. Medvetenheten om jämställdhetsfrågornas vikt är stark hos studenterna, lärarna och ledningen. Jämställdhetsfrågor ingår också i kurser inom UVK och återkommande i ämneskurser och ämnesdidaktiska kurser men det framgår inte hur lärosätet kontinuerligt arbetar med jämställdhet så att det tydligt hänger samman i utbildningens olika delar.

Ämneslärarutbildning utgör en matrisorganisation med Högskolan för lärande och kommunikation som huvudansvarig organisationsenhet inom lärosätet. Det systematiska kvalitetsarbetet är väl förankrat organisatoriskt och bedömggruppen anser att lärosätet har en genomtänkt organisation av kvalitetsarbetet på flera nivåer. Närheten mellan lärare och studenten skapar förutsättningar för kvalitetsutveckling. Lärosätet genomför flera förändringar av svensklärarutbildningen. Exempelvis håller man på att utveckla arbetet med bedömning, vetenskapliga perspektiv och metoder samt strävar efter att föra litteraturvetenskap och -didaktik närmare språkvetenskap och -didaktik. Det förblir dock oklart för bedömggruppen var i lärosätets organisation för kvalitetsarbete som man har identifierat dessa olika utvecklingsområden. Men gruppen anser att lärosätet har en uppföljning och utvärdering, särskilt av svensklärarutbildningen, som medför att man vidtar åtgärder och ger återkoppling till relevanta intressenter. För att verka för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid har studievägledare regelbunden kontakt med den programansvariga och utbildningsledaren för att gå igenom och följa upp studenternas studiesituation och en individuell

studieplan upprättas vid behov. Lärosätet rekommenderas dock att analysera genomströmningen för svenskläroarbilden för att kunna ta ställning till om det behövs några ämnesspecifika stödinsatser.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Bedömggruppen menar att lärosätets organisation för studentmedverkan är tillfredsställande och att medvetenheten om ansvaret för studentinflytande är en styrka. Dock är det något oklart hur det formella och det informella inflytandet fungerar i praktiken, bland annat hur studenters synpunkter omhändertas av lärosätet. Lärosätet rekommenderas därför att stärka förutsättningarna för en bred och öppen dialog med studenterna samt fundera på om det behövs några åtgärder för att främja inflytandet – särskilt för studenter på svenskläroarbilden.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Samverkan med skolsamhället är väl utvecklat liksom samverkan med andra institutioner som är relevanta för yrkesutövningen. Det sker framför allt genom VFU, men fältstudier och en professionsdag för studenter ingår också. Det finns också samverkan med exempelvis barn- och ungdomspsykiatri, man gör studiebesök i tingsrätten och på länsmuseum samt driver ett integrationsprojekt i samarbete med en konsthall. Bedömggruppen skulle gärna se att ytterligare samverkan, till exempel med bibliotek, för att göra den än mer relevant för svenskläroarbilden. Det bör finnas goda möjligheter att vidareutveckla samverkan, inte minst inom idrott och kultur. Lärosätet visar på olika sätt att utbildningen omhändertar frågor som är centrala för lärares yrkesutövning i ett föränderligt arbetsliv.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Enligt lärartabellen är ett 25-tal lärare verksamma inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), men då inbegrips även lärare som är verksamma i andra läroprogram. Totalt 17 är adjunkter och drygt 20 har lärarexamen, varav åtta med ämneslärarexamen. Bedömggruppen noterar att flera lärare inte har utbildningsvetenskaplig examen i ämnet pedagogik eller andra mer allmändidaktiskt inriktade ämnen. Av lektorerna har fem utbildningsvetenskapligt inriktad doktorsexamen, varav en är docent i specialpedagogik. I övrigt saknas utbildningsvetenskapligt inriktad docent- och professorskompetens. Eftersom flera av lärarna inte har som inte har sin ämnesmässiga grund i pedagogik och utbildningsvetenskap eller liknande kan det utgöra en kunskapsmässig begränsning i relation till UVK-kursernas innehåll. Bedömggruppen anser därför att den vetenskapliga kompetensen är svag och behöver stärkas, men är tillräcklig eftersom utbildningens endast omfattar drygt 20 studenter per antagning.

Lärosätet påtalar i självvärderingen och i intervjuer svårigheter med att rekrytera lärare med relevant vetenskapligt kompetens. Det framgår att lärosätet arbetar målmedvetet i enlighet med strategiska kompetensförsörjningsplaner innefattande både extern rekrytering av vetenskaplig och professionsrelaterad kompetens och intern kompetensutveckling. I intervjun framkommer också att samarbetet i undervisning och kursutveckling mellan lärarna är välutvecklat och kännetecknas av samsyn i frågor som har särskild relevans för UVK. Bedömaregruppen ser en styrka i systematiken i kompetensförsörjningsarbetet och i det välutvecklade samarbetet vilket skapar förutsättningar för att genomföra utbildningen på lång sikt. Det är dock avgörande att förstärka med utbildningsvetenskaplig kompetens som är relevant för ämneslärarutbildningen, särskilt inom pedagogik. Ett sätt att komma tillrätta med detta problem, förutom att fortsätta arbetet med rekrytering av vetenskapligt kompetenta lärare, är att anställa gästlärare och gästforskare samt etablera ett långsiktigt samarbete med andra lärosätens pedagogiska institutioner eller motsvarande.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Ämneslärarutbildningen bedrivs sammanhållet vid organisationsenheten Högskolan för lärande och kommunikation. Forskning som är relevant för UVK och yrkesverksamheten organiseras i två forskningsmiljöer med tillhörande forskargrupper: Praktiknära utbildningsforskning och Lärande praktiker i och utanför skolan. Inom den förstnämnda miljön finns forskargruppen Kunskapskulturer och undervisningspraktiker, vilken enligt bedömaregruppen förefaller ha störst relevans för professionsrelevansen i ämneslärarutbildningen i svenska och samhällskunskap genom inriktningen mot lärande, undervisning och bedömning. Inom miljön Lärande praktiker i och utanför skolan organiseras forskningen i grupperna Communication, Culture, Diversity; Plats, identitet och lärande; Sustainability Education Research. I självvärderingen kopplar lärosätet de enskilda delkurserna inom UVK till verksamhet främst inom forskargrupperna Kunskapskulturer och undervisningspraktiker och/eller till Communication, Culture, Diversity. I självvärderingen menar lärosätet att den sammanhållna utbildningsorganisationen och den nära relationen mellan forskargrupperna och utbildningen skapar förutsättningar för en utbildning "där undervisning och forskning integreras" med studenten som aktör. Denna grundsyn på sambandet mellan forskning och utbildning framträder också under intervjun med lärarna. Bedömaregruppen bedömer att lärosätet på detta vis skapar ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Flera forskande lärare är aktiva inom olika nationella och internationella nätverk, och i miljön ingår doktorander inom ämnena pedagogik och pedagogik med inriktning mot didaktik. Under intervjuerna med lärarna framstod organisationen som väl förberedd och förankrad. Lärosätet ger exempel på pågående projekt såsom undersökningar om inkludering, digitalisering och erfarenheter av övningskolor, det sistnämnda i samarbete med ett annat lärosäte. För bedömaregruppen är det fortfarande oklart på vilka villkor de interna anslagen för forskning fördelas på lång sikt, utifrån klart definierade behov inom just ämneslärarutbildningen, trots att frågan ställdes under intervjuerna. Under intervjun framfördes synpunkter på behovet av praktiknära forskning och samverkan med yrkesverksamma lärare med inriktning just mot ämneslärarutbildning. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att prioritera UVK för ämneslärarutbildning genom riktade satsningar för praktiknära forskning.

Bedömargruppen menar att lärosätet uppvisar en genomtänkt organisation av utbildning och forskning som har direkt utbildningsvetenskaplig relevans, och att denna organisation ur mer allmän lärarutbildningssynpunkt skapar förutsättningar för forskningsbaserad utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

En översyn av lärosätets lärarutbildning 2016 resulterade enligt självvärderingen i revideringar av kurser och kursordning inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), inkluderande även kursblock i samhällskunskap och svenska, med syfte att säkerställa måluppfyllelse i progression genom hela utbildningen. Kurserna inom UVK placeras sedan höstterminen 2018 i termin 1, 6–7 och 9 i förbindelse med verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Ämneslärarutbildningen inleds med en UVK-termin, där den första kursen *Förskola, skola och läraryrke på vetenskaplig grund och verksamhetsförlagd utbildning* samläses med studenter i andra lärarprogram, vilket innebär en total volym om 300 studenter. Kursen *Vetenskapliga perspektiv och metoder för ämneslärare* under den första terminen är för ämneslärarutbildningen en specifik utgångspunkt med lärandemål, lärandeaktiviteter och examination som handlar om att identifiera problem som är direkt kopplade till undervisning och som kan undersökas med kvalitativa och/eller kvantitativa metoder. Som exempel på sätt att säkerställa måluppfyllelsen under senare delen av utbildningen beskriver lärosätet kursen *Bedömning och betygssättning* under termin 9, där det som examinerande uppgift ingår att redogöra för en vald vetenskaplig artikel och diskutera teori, metod och resultat.

Under intervjun framgår att flera kurser har inslag av vetenskapsteori och kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder. I självvärderingen och under intervjun ger lärosätet exempel på hur vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet kopplas till yrkesutövningen. Bland annat framgår att studenterna ingår i så kallade mentorsgrupper, medverkar i olika lärandeaktiviteter och genomför undersökningar, till exempel observationer av VFU-handledares arbetsuppgifter och bedömning i praktiska perspektiv. I en skriftlig inlämningsuppgift under den sista VFU:n ska studenten välja ut ett område i undervisningen som upplevs som problematiskt, och redogöra för hur det med hjälp av kvalitativa eller kvantitativa metoder kan undersökas i ett yrkesperspektiv. Kunskap om och förståelse för kvalitativa och kvantitativa metoder examineras bland annat genom att studenterna parvis gör en forskningsdesign för att undersöka ett undervisningsmoment.

Studenterna examineras genom två självständiga arbeten inom ämnena. Självvärderingen och intervjuerna tyder dock på att planeringsarbetet för genomförandet av dessa är eftersatt. Bedömargruppen anser att lärosätet behöver tydliggöra förhållandet mellan det allmändidaktiska och det ämnesspecifika och ämnesdidaktiska utbildningsinnehållet i förberedelserna inför de självständiga arbetena, när det gäller måluppfyllelse.

Lärosätet pekar ut två utvecklingsområden i självvärderingen. Det första handlar om att utforma undervisningen om kvantitativa och kvalitativa metoder på ett sådant sätt att studenterna uppfattar

vetenskapliga metoder som relevanta för yrkesutövningen, och det andra handlar om att kunna relatera studenternas framtida yrkesutövning till vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Ett sådant praktiktäna utvecklingsarbete menar lärosätet kan främjas av forskningen inom miljö Praktiktäna utbildningsforskning. Bedömgruppen instämmer och anser att den genomförda revisionen i kombination med förbindelserna med praktiktäna forskning möjliggör måluppfyllelse.

Bedömgruppen anser vidare att utvecklingsarbetet tydligare behöver inriktas mot betydelsen av ämnesspecifika teorier och undersökningsmetoder med tanke på professionsanknytningen för just ämneslärare i samhällskunskap och svenska. Bedömgruppen rekommenderar att lärosätet skapar förutsättningar för lärarnas medverkan i sådant ämnesspecifikt utvecklingsarbete.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet visar måluppfyllelse genom flera exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer med syfte att konkretisera studentens förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Inbjudna gästföreläsare som är verksamma inom barn- och ungdomspsykiatri ger koppling mellan teori och praktik när det gäller bland annat funktionsvariationens betydelse för undervisning och lärande. Fallbeskrivningar är ett återkommande inslag. I dramaövningar och workshoppar får studenterna analysera och diskutera till exempel konfliktsituationer, verbal och icke-verbal kommunikation och pedagogiskt ledarskap. En arbetsuppgift är att undersöka en skolas kvalitetsarbete inom ramen för kursen *Utvärdering och utveckling* under termin 9. I en skriftlig inlämningsuppgift under den sista VFU-perioden ska studenten välja ut ett område i undervisningen som upplevs som problematiskt och redogöra för hur det med hjälp av kvalitativa eller kvantitativa metoder kan undersökas i ett yrkesperspektiv och på vetenskaplig grund.

Bedömgruppen menar att förbindelsen mellan UVK och VFU är tydligt genomtänkt, och därmed kan måluppfyllelse säkerställas. Däremot finns en oklar förbindelse mellan UVK, VFU, ämne och ämnesdidaktik, med avseende på studentens förmåga att bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik, eftersom VFU inte placerats i terminer som är inriktade mot ämnet inklusive ämnesdidaktik. Denna åtskillnad kan också minska studentens möjligheter att förbereda sig inför de självständiga arbetena. I självvärderingen hänvisas också till programutvärderingar, där studenter menar att de självständiga arbetena är mer relevanta för eventuella fortsatta akademiska studier än för yrkesutövningen. Av lärarintervjuerna framstår planeringsarbetet för att genomföra dessa som eftersatt.

Det fortlöpande utvecklingsarbetet för måluppfyllelse syftar särskilt till att sammanfoga kurserna *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* och *Specialpedagogik för ämneslärare* som kommer att förläggas parallellt med VFU under termin 6. I självvärderingen motiveras detta med behovet av förstärkt utbildning som är inriktad mot pedagogiskt ledarskap och bemötande av både unga och vuxna i olika pedagogiska situationer. I intervjun motiverar lärarna detta som särskilt angeläget för att vidareutveckla en praktiktäna utbildning med tillhörande forskning. I

självvärderingen betonas behovet av förstärkt praktisknära forskningsanknytning för att främja en självständig professionsutveckling.

Bedömggruppen ser en styrka i återkommande fallbeskrivningar och olika former av lärandeaktiviteter med inslag av laborativa övningar eftersom de skapar goda förutsättningar för måluppfyllelse. Bedömggruppen föreslår att lärosätet i det fortsatta utvecklingsarbetet ser över progressionen i innehåll och aktiviteter i förhållande till de självständiga arbetenas betydelse för måluppfyllelsen. Bedömggruppen rekommenderar också att lärosätet än mer målinriktat skapar förutsättningar för ett utvecklat samarbete inom utbildning och forskning mellan lärare inom UVK och ämnen inklusive ämnesdidaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet fastslår i självvärderingen att det är nödvändigt att inte se "dualistiskt" på frågan om "didaktik/ämnesdidaktik/metodik" som teoretisk vid lärosätet och praktiskt tillämpad inom VFU och yrkesutövningen. Bedömggruppen menar att analysen och argumentationen som rör risken för dualism visar på teoretisk medvetenhet om centrala och generella problem inom ämneslärarutbildningen. För att organisatoriskt motverka en sådan dualism arbetar lärosätet fortlöpande för att förstärka VFU-organisationen, VFU-handledarutbildningen och samarbetet med skolhuvudmän. För att få en enhetlig bedömning av studentens prestationer under sin VFU använder lärosätet en professionsutvecklingsmatris som använts sedan lärarutbildningen 2011 och revideras kontinuerligt. Med stöd av denna examineras studenten efter trepartssamtal och dialog med handledarna, av vilka nästan alla har genomfört en handledarutbildning. Bedömggruppen menar att lärosätet kan skapa förutsättningar för måluppfyllelse med den principiella diskussionen om risken för dualism, de organisatoriska åtgärderna – med viss reservation för hur VFU-organisationen fungerar i praktiken – och den systematik i bedömning av studenternas prestationer som matrisen möjliggör.

I självvärderingen anförs att "allmändidaktiska spörsmål haft en svagare ställning i utbildningen". Den vetenskapliga kompetensen inom pedagogik och/eller didaktik med inriktning mot ämneslärarutbildning är också begränsad med tanke på avsaknaden av docent- och professorskompetens. Vad gäller översyn av kursutbudet för att komma tillrätta med denna "svagare ställning" redogör både självvärderingen och lärarna i intervjun för det utvecklingsarbete som syftar till att sammanfoga kurserna *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap* och *Specialpedagogik för ämneslärare* som kommer att förläggas parallellt med VFU under termin 6. Detta arbete framstår som särskilt betydelsefullt för måluppfyllelsen, inte minst med tanke på att denna ordning enligt underlagen ska kunna bidra till att stärka ämneslärarutbildningen allmändidaktiskt. Vid sidan om regelrätt VFU utprovas sedan läsåret 2018–2019 dessutom en modell för ämnesdidaktiskt fältstudier under de ämnesinriktade delarna av utbildningen.

Bedömggruppen uppfattar dock beskrivningarna och värderingarna som motsägelsefulla eftersom UVK och VFU ingår i samma terminer, medan ämnen och ämnesdidaktik förlagts till egna terminer. I intervjuerna påtalar lärarna det mindre lärosätets fördelar, med tanke på mindre organisatoriska avstånd mellan lärare sinsemellan och mellan lärare och ledning, men samarbetet mellan lärare inom UVK och ämne/ämnesdidaktik framstår ändå som ett utvecklingsområde. Bedömggruppen

rekommenderar därför lärosätet att skapa förutsättningar för samarbete mellan lärare och lärargrupper med syfte att förstärka pedagogiskt utvecklingsarbete och ämnesdidaktisk forskning av relevans för ämneslärarutbildning i svenska och samhällskunskap.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet ger i självvärderingen flera exempel på måluppfyllelse via lärandemål inom kurser inom VFU och UVK. Några företrädesvis allmänt didaktiskt inriktade kurser är belysande eftersom de innehåller lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer som syftar till måluppfyllelse. Det gäller *Specialpedagogik för ämneslärare* och *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap*, under termin 6, och den mer ämnesdidaktiskt inriktade kursen *Bedömning och betygssättning* under termin 9. I självvärderingen exemplifieras säkerställande av målet genom en yrkesnära examination i den andra ovan nämnda kursen. I den ska studenten skriftligen dra slutsatser om pedagogisk verksamhet när det gäller pedagogiskt ledarskap och varje elevs lärande och utveckling, baserat på intervjuer med ämneslärare och relevant litteratur. Ett annat exempel på sätt att säkerställa målet är en examinerande uppgift i den förstnämnda kursen, där studenten med utgångspunkt i en fallbeskrivning ska diskutera en elevs studiesituation. Enligt självvärderingen slutexamineras målet i kursen *Bedömning och betygssättning*, termin 9. Denna kurs är mer ämnesdidaktiskt inriktad och innehåller lärandeaktiviteter i form av att planera undervisning med tillhörande bedömning av eleverns prestationer. Studenten examineras genom bland annat en skriftlig inlämningsuppgift, där den bland annat ska redovisa kunskaper om likvärdighet och rättssäkerhet.

Studentens prestationer under VFU-kurserna bedöms med hjälp av en bedömningsmatris, som används för att avgöra studentens progression under utbildningen. I matrisen ingår grunder för att bedöma studentens utveckling av sitt pedagogiska ledarskap och sin förmåga att kommunicera med elever, kollegor och föräldrar, med syfte att bidra till varje elevs lärande och utveckling.

I självvärderingen påtalar lärosätet nödvändigheten av att överbrygga klyftan mellan UVK/didaktik och ämnesdidaktik. Under intervjuerna anförs också att kursutveckling och samordningsfrågor är föremål för fortlöpande diskussioner och åtgärder. Bedömggruppen noterar särskilt medvetenheten om behovet av att förtydliga relationen mellan allmänt didaktiska och ämnesdidaktiska perspektiv på planering av undervisning och på bedömning, för att kunna skapa en sammanhållen utbildning. Samtidigt noterar bedömggruppen att VFU enbart förläggs till terminer där kurser inom UVK ingår, vilket kan innebära att de professionsrelevanta sambanden mellan didaktik och ämnesdidaktik blir otydliga.

Bedömggruppen ser det som en styrka att lärosätet har en klart uttryckt didaktisk linje inom UVK, med tanke på att studenterna inom ämneslärarutbildningen ska utveckla sin färdighet och förmåga att i samarbete med andra stimulera varje elevs lärande och utveckling. Det är dock oklart i vilken mån man planerar och förverkligar samarbetet med lärarna som har mer specifik inriktning mot undervisning i samhällskunskap och svenska. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet skapar förutsättningar för lärarnas medverkan i sådant fortsatt och fördjupat utvecklingsarbete.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningsätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Målet aktualiseras enligt självvärderingen i kurser som är inriktade mot vetenskaplig grund och metod, bedömning, sociala relationer och specialpedagogik. Studenten arbetar med värdegrundsfrågor och frågor om mänskliga rättigheter redan i den inledande kursen *Förskola, skola och läraryrke på vetenskaplig grund*, vilken omfattar lärandemål som är gemensamma för alla lärosätets lärarutbildningar. I kursen *Vetenskapliga perspektiv och metoder för ämneslärare*, som också ingår i utbildningens inledande termin, ingår lärandemål som är inriktade mot etiska frågor. I kursen *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap*, termin 6, ingår enligt självvärderingen lärandemål som är inriktade mot att bemöta ungdomar och vuxna. I kursen ingår studier av barnkonventionen och en undersökning med syfte att upprätta en likabehandlingsplan på en skola "utifrån ett normkritiskt förhållningssätt". Tidigare har en kurs benämnd *Sustainability in a multicultural world* ingått i utbildningen. Kursen har dock efter genomlysning av UVK utgått med hänvisning till att den var alltför inriktad mot ekologisk hållbarhet och hade en "relativt svag relation till läraryrket". Kursen utgick till förmån för fokus på "hållbar skolutveckling" och yrkesetik i en ny kurs kallad *Skolans uppdrag och lärarens profession i ett föränderligt samhälle*, termin 9. Argumenten för detta framstår dock enligt bedömargruppen som mindre hållbara eftersom frågor om ekologisk hållbarhet rimligen bör ses som centrala i ett "föränderligt samhälle".

Bedömargruppen noterar att lärosätet i självvärderingen menar att examensmålet i sin helhet och komplexitet tas upp i olika kurser. Lärosätet redovisar dock inte explicit några tydligt preciserade lärandeaktiviteter för att utveckla studentens förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar som är tydligt inriktade mot just examensmålet. Inte heller redovisas några examinerande uppgifter eller betygskriterier för måluppfyllelse. I olika kurser ingår dock mer praktiska lärandeaktiviteter såsom värderingsövningar och dramatiseringar, för att på ett konkret sätt utveckla studenternas värderingsförmåga och förhållningssätt när det gäller mänskliga rättigheter och bemötande av både unga och vuxna. Bedömargruppen ser det som ett värdefullt sätt att konkretisera de problem som examensmålet aktualiserar. Sammantaget rekommenderas lärosätet att se över och precisera lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i utvalda kurser för att kunna säkerställa måluppfyllelsen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen och intervjuerna med lärare och ledning framkommer att lärosätets jämställdhetspolicy ska ligga till grund för allt utvecklingsarbete, och då inte minst det som rör kompetensförsörjning. I självvärderingen påtalar lärosätet att könsfördelningen är jämn bland lärare med undervisning av "betydande mått". Lärosätet noterar att kvinnor utgör cirka 70 procent av studenterna i ämneslärarutbildningen i svenska medan det motsatta gäller för studenter i samhällskunskap. Bedömargruppen anser att en medvetenhet om jämställdhetsfrågornas vikt och betydelse visar sig under intervjuerna. Som exempel på åtgärder för att säkerställa en jämställd utbildning på allmän nivå har lärosätet börjat utprova ett system för digital tentamen, där studenten

kan avidentifieras, med syftet att öka rättssäkerheten. Numera ska också författarens förmamn anges i litteraturlistor. I programvärderingar ingår dessutom sedan höstterminen 2018 jämställdhetsperspektivet som frågeområde. Bedömggruppen anser att det finns exempel på hur lärosätet följer upp ett jämställdhetsperspektiv i utbildningen.

Enligt självvärderingen behandlas jämställdhetsperspektivet i utbildningens första kurs *Förskola, skola och läraryrke på vetenskaplig grund* och senare bland annat i kurserna *Specialpedagogik* och *Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap*, under termin 6. I den senare diskuteras innebörden av ett "normkritiskt förhållningssätt" och av begrepp såsom genus, klass, etnicitet och makt. En arbetsuppgift i kursen är att undersöka jämställdhetsfrågor på studentens VFU-skola och därefter upprätta en likabehandlingsplan. Bedömggruppen noterar att lärosätet inte ger några ytterligare exempel på jämställdhetsperspektiv i UVK men att man menar att det är synligare inom ämne- och ämnesdidaktiska studier. Inom UVK framgår därmed inte hur lärosätet kontinuerligt arbetar med jämställdhet så att det hänger samman i utbildningens olika delar. Bedömggruppen rekommenderar att göra en översyn av lärandemål, examinationsuppgifter och betygskriterier som rör jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Ämneslärarutbildning utgör en matrisorganisation med Högskolan för lärande och kommunikation som huvudansvarig organisationsenhet inom lärosätet. I de samlade underlagen betonas att denna organisation av ämneslärarutbildningen, i kombination med utbildningsvolymen och närheten mellan lärare och studenter, skapar förutsättningar för ett väl fungerande kvalitetsarbete ur både formell och informell synpunkt. Bedömggruppen menar att denna närhet skapar förutsättningar för kvalitetsutveckling och konstaterar också att lärosätet har en genomtänkt organisation av kvalitetsarbetet på flera nivåer. Det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs med de lärosätetsgemensamma verktygen Quality Report och Quality Improvement Plan. Till följd av det ordinarie kvalitetsarbetet och av den särskilda genomlysningen som skedde av hela lärarutbildningen 2016, omorganiserades verksamheten genom att bland annat tillsätta en särskild programansvarig för ämneslärarutbildningen. Lärosätet planerar även att begränsa antalet examinationsmoment liksom antalet kurser som nu domineras av delkurser om 7,5 högskolepoäng. Syftet med det är att skapa en sammanhållen utbildning.

Programrådet för ämneslärarutbildning omfattar programansvarig, lärare, studenter och representanter för skolsamhället. Rådet sammanträder två gånger per termin och har som centralt uppdrag att stärka professionsanknytningen. I programkonferenser för kursarbetslag, också två gånger per termin, analyseras resultat från kurs- och programutvärderingar. Kursförändringar som är baserade på kursvärderingar publiceras på en digital plattform. Man har också särskilda guider för kursansvarig och examinator för att säkerställa att utbildningen genomförs på ett likvärdigt sätt. Dessutom verkar lärosätet för ett förstärkt samarbete mellan beställare och utbildningsansvariga.

I självvärderingen och under intervjuer framkommer inget som mer precist exemplifierar återkoppling till intressenter såsom skolsamhället, förutom sådant som aktualiseras internt i programrådet eller de förändringar i kurser som publiceras på plattform och som studenter därför kan ta del av inför

kursstart. Bedömggruppen menar att lärosätet bör överväga om det kan finnas andra möjligheter att förstärka förbindelserna med närsamhället, till exempel externt riktade konferenser för att diskutera ämneslärarutbildningens innehåll, utformning och genomförande – inte minst ur ett regionalt perspektiv.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

För att verka för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid har studievägledare regelbunden kontakt med den programansvariga och utbildningsledaren för att gå igenom och följa upp studenternas studiesituation. Den student som inte uppfyller förkunskapskraven för nästa kurs kontaktas av studievägledningen för ett personligt samtal, och en individuell studieplan upprättas. Bedömggruppen anser att uppföljningen av varje students prestationer kan bidra till studieframgång och därmed till ökad genomströmning.

Lärosätet antar studenter efter prov. I självvärderingen redovisas inte någon systematisk genomlysning av antagningsprovets betydelse och effekter. Under intervjuer anføres dock att studenternas engagemang och deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen därmed har ökat och att de tidiga avbrotten har minskat påtagligt. Bedömggruppen anser att betydelsen och effekterna av provet förtjänar en noggrann analys eftersom det är av både nationellt och lokalt intresse. Lärosätet rekommenderas genomföra en mer systematisk analys av genomströmningen i förhållande till antagningsprovet.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenter medverkar i stiftelsestyrelse, utbildningsråd, programråd med flera organ som är direkt relevanta för utbildningens innehåll och genomförande. I utbildningen ingår formaliserade strukturer och procedurer för att samla in studenternas synpunkter och tillvarata dessa i utvecklingsarbetet. Efter varje kurs uppmanas studenterna besvara frågor i en standardiserad digital enkät. Två studenter per kursgrupp är kursutvecklare i en termin och bistår den kursansvariga med att tolka resultat från kursvärderingar och med att utveckla kursen. Bedömggruppen menar att detta samarbete, initierat av utbildningsledningen, visar att lärosätet verkar för att studenten ska kunna ta en aktiv roll i att utveckla utbildningen. Lärosätet konstaterar att det dock kan vara svårt att få tillräckligt många studenter att delta i digitala kurs- och programutvärderingar och menar att schemaläggning av utvärderingar kan vara en lösning på problemet. Under intervjuerna framgår att det är något oklart hur studentens formella medverkan är organiserad, bland annat hur studenters synpunkter omhändertas av lärosätet. Bedömggruppen ser detta som ett utvecklingsområde och rekommenderar lärosätet att arbeta för att hitta lösningar på problemet.

I självvärderingen och under intervjuerna framhålls utbildningens ringa omfång som positiv för det informella studentinflytandet samt att "det råder ett bra arbetsklimat i undervisningen" och att det finns goda möjligheter att arbeta i relation till individuella studenters situation. Bedömggruppen menar att den mindre volymen givetvis kan förenkla samarbetet mellan lärare och studenter, men att

det också kan finnas en risk att informella samtal skapar lojaliteter som inte främjar ett brett deltagande.

Bedömggruppen menar att lärosätets organisation för studentmedverkan är tillfredsställande och att medvetenheten om ansvaret för studentinflytande är en styrka. Dock är det något oklart hur det formella och det informella inflytandet fungerar i praktiken. Lärosätet rekommenderas att skapa ytterligare förutsättningar för en bred och öppen dialog med studenterna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen och under intervjuerna framkommer det att studentrekryteringen är regionalt förankrad och att lärosätets ämneslärarutbildning ses som en del av regional utveckling. Lärosätet redovisar en välutvecklad samverkan på övergripande lärarutbildningsnivå med skolhuvudmän inom VFU och andra verksamheter som är relevanta för yrkesutövningen. Bedömggruppen kan dock konstatera att det under intervjuerna framkom vissa brister i organisationen av VFU-placeringar. Antalet handledare som genomgått handledarutbildning är det närmaste heltäckande i förhållande till behovet inom VFU. Fältstudier och en professionsdag för studenter ingår i samverkan. I självvärderingen och under intervjuerna redovisas också ett samarbete med barn- och ungdomspsykiatri, studiebesök i tingsrätten och på länsmuseum samt ett integrationsprojekt i samarbete med en konsthall. Lärosätet arbetar för att vidareutveckla sin alumnverksamhet. Bedömggruppen menar att allt detta visar att det finns en relevant samverkan med det omgivande samhället och att den redovisade samverkan med både skolsamhället och andra offentliga institutioner bidrar till att utveckla studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet samt den egna yrkesverksamheten. Bedömggruppen menar att det bör finnas goda möjligheter att vidareutveckla samverkan, inte minst inom idrott och kultur.

Lärosätet betonar behovet av att ur mer allmänt didaktiskt perspektiv utforma ämneslärarprogrammet så att de blivande lärarna tillägnar sig kunskaper och utvecklar förmågor för att delta i skolans utvärderings- och utvecklingsarbete. I självvärderingen diskuteras särskilt digitaliseringens och en mångspråkig skolas betydelse för den kommande yrkesutövningen och att detta får konsekvenser för vidareutveckling av utbildningsstrukturen. Ett konkret initiativ är ett "digitalt lärarlaboratorium" som är under uppbyggnad. Bedömggruppen menar att lärosätet på detta sätt visar medvetenhet om frågor som är centrala för lärares yrkesutövning i ett föränderligt arbetsliv.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Bedömggruppen anser kompetensen inom UVK är tillräcklig eftersom utbildningens omfattar ett begränsat antal studenter per antagning, men den vetenskapliga kompetensen är svag och behöver stärkas. Bedömggruppen ser en styrka i systematiken i kompetensförsörjningsarbetet och i det välutvecklade samarbetet vilket skapar förutsättningar för att genomföra utbildningen på lång sikt. Det är dock avgörande att förstärka med utbildningsvetenskaplig kompetens som är relevant för ämneslärarutbildningen, särskilt inom pedagogik.

Lärosätet uppvisar en genomtänkt organisation av utbildning och forskning som har direkt utbildningsvetenskaplig relevans, och att denna organisation ur mer allmän lärarutbildningssynpunkt skapar förutsättningar för forskningsbaserad utbildning. Flera forskande lärare är aktiva inom olika nationella och internationella nätverk, och i miljön ingår doktorander inom ämnena pedagogik och pedagogik med inriktning mot didaktik.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Det genom att studenten redan från start får ta ställning till frågor om vetenskaplighet i relation till yrkeserfarenhet. I flera kurser ingår vetenskapsteori och forskningsmetoder som är relevanta för yrkesutövningen, och lärosätet examinerar kunskaperna genom varierande examinationer.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Studenten möter återkommande praktiska fallbeskrivningar och olika former av lärandeaktiviteter med inslag av laborativa övningar. Till dessa kopplas studier av vetenskaplig litteratur.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Det pågående arbetet med att förstärka VFU-organisationen skapar förutsättningar för måluppfyllelse, liksom den etablerade systematiken i bedömningen av studenternas prestationer under VFU. Förbindelsen mellan UVK och VFU är dessutom tydlig. Däremot är den innehållsliga förbindelsen mellan UVK, VFU, ämne och ämnesdidaktiska studier oklar, eftersom VFU inte placerats i särskilda terminer som är inriktade mot ämnet inklusive ämnesdidaktik.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det finns en klart uttryckt didaktisk linje inom och mellan olika kurser inom UVK. Under VFU-kurser ska studenten utveckla sitt pedagogiska ledarskap och sin kommunikation och relation med elever, kollegor och föräldrar samt utveckla goda relationer mellan sina elever.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls delvis. Lärosätet menar att målet i sin helhet tas upp i olika kurser men bedömggruppen saknar dock tydliga lärandemål, lärandeaktiviteter eller examinationer som kopplar till att utveckla studentens förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar enligt med gäller examensmålet. I olika kurser ingår dock mer praktiska lärandeaktiviteter såsom värderingsövningar och dramatiseringar, för att på ett konkret sätt utveckla studenternas värderingsförmåga och förhållningssätt när det gäller mänskliga rättigheter och bemötande av både unga och vuxna. Sammantaget rekommenderas lärosätet att se över och precisera lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer i tillämpliga kurser för att kunna säkerställa måluppfyllelsen.

Medvetenheten om jämställdhetsfrågornas vikt är stark hos studenterna, lärarna och ledningen. Jämställdhetsfrågor återkommer i flera kurser men det framgår inte hur lärosätet kontinuerligt arbetar med jämställdhet inom UVK så att det tydligt hänger samman i utbildningens olika delar.

Ämneslärarutbildning utgör en matrisorganisation med Högskolan för lärande och kommunikation som huvudansvarig organisationsenhet inom lärosätet. Det systematiska kvalitetsarbetet är väl förankrat organisatoriskt och bedömggruppen anser att lärosätet har en genomtänkt organisation av kvalitetsarbetet på flera nivåer. Närheten mellan lärare och studenten skapar förutsättningar för kvalitetsutveckling. För att verka för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid har studievägledare regelbunden kontakt med den programansvariga och utbildningsledaren för att gå igenom och följa upp studenternas studiesituation och en individuell studieplan upprättas vid behov.

Bedömggruppen menar att lärosätets organisation för studentmedverkan är tillfredsställande och att medvetenheten om ansvaret för studentinflytande är en styrka. Dock är det något oklart hur det formella och det informella inflytandet fungerar i praktiken, bland annat hur studenters synpunkter omhändertas av lärosätet.

Samverkan med skolsamhället är väl utvecklat liksom samverkan med andra institutioner som är relevanta för yrkesutövningen. Den redovisade samverkan med både skolsamhället och andra offentliga institutioner bidrar till att utveckla studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet samt den egna yrkesverksamheten. Det bör finnas goda möjligheter att vidareutveckla samverkan, inte minst inom idrott och kultur.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Inför läsåret 2018/19 antog lärosätet drygt tio studenter i svenska, vilket är ungefär samma antal som tidigare år. Enligt självvärderingen och lärartabellen medverkar sju lärare: två lektorer i litteraturvetenskap, varav en är docent, två lektorer med språkvetenskaplig inriktning och tre adjunkter, varav två med magisterexamen i didaktik och en i svenska och svenska som andraspråk. Av lärarna har fyra relevant ämneslärarexamen med erfarenhet av att arbeta som lärare i skola. Bedömggruppen konstaterar att den samlade vetenskapliga och professionsrelaterade kompetensen på kort sikt är adekvat i förhållande till utbildningens volym, och att det finns en jämn fördelning mellan litteraturvetenskaplig och litteraturredidaktisk kontra språkvetenskaplig och språkdiraktisk kompetens. Bedömggruppen menar dock att den samlade kompetensen är sårbar och rekommenderar att lärosätet anställer gästlärare och gästforskare för att förstärka kompetensen.

På längre sikt krävs mer kompetens på docent- och professorsnivå, enligt bedömggruppen. Lärosätet påtalar i självvärderingen och under intervjuerna att det är svårt att rekrytera lärare med relevant vetenskaplig kompetens. Under intervjuerna framkom också att man uppfattar den

litteraturdidaktiska kompetensen som starkare än den språkdidaktiska. Lärosätet arbetar målmedvetet med kompetensförsörjning, både genom extern rekrytering av vetenskaplig kompetens i svenska med didaktisk inriktning och genom intern kompetensutveckling – bland annat håller en av adjunkterna på att vidareutbilda sig på forskarnivå i didaktik. Under intervjuerna framkom dessutom att det vid lärosätet finns litteraturdidaktiskt inriktade lärare i engelska. Bedömggruppen rekommenderar därmed lärosätet att etablera ett långsiktigt och direkt relevant samarbete med andra lärosätens litteraturvetenskapliga och -didaktiska samt språkvetenskapliga och -didaktiska institutioner eller motsvarande.

Bedömggruppen anser, med viss tveksamhet, att personalen är tillfredställande på lång sikt eftersom lärosätet har påbörjat rekrytering och har tydliga planer för kompetensförsörjning. Med hänvisning till sårbarheten i personalstyrkan anser bedömggruppen att det är avgörande lärosätet följer de angivna planerna.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet redovisar två forskningsmiljöer med tillhörande forskargrupper som är relevanta för utbildningen. De är främst allmändidaktiskt inriktade även om en av forskargrupperna har kopplingar till utbildningen och forskningsområdet svenska med didaktisk inriktning. Miljöernas och gruppernas organisation och verksamhet är resultatet av flera års diskussioner bland lärarna och är enligt bedömggruppen därmed väl förankrade. Lärosätet bedriver utbildning på forskarnivå inom området humaniora och samhällsvetenskap, som omfattar ämnena pedagogik, pedagogik med inriktning mot didaktik och pedagogik med inriktning mot specialpedagogik. Bedömggruppen konstaterar att detta är en styrka ur ett allmänt utbildningsvetenskapligt perspektiv, men att det är oklart hur utbildningen på forskarnivå är relevant för just svenskläro-utbildningen. Under intervjuerna framkommer också att lärosätet inte fördelar några strategiska medel som särskilt riktas mot forskning utifrån svenskläro-utbildningens behov, vilket enligt bedömggruppen hade varit ett sätt att stärka miljön. Lärosätets utbildning på forskarnivå samt organisation av forskningsmiljöer och forskargrupper visar därmed sammantaget på en strategisk målmedvetenhet för läro-utbildning i stort men inte för svenskläro-utbildningen. Intervjuerna visar dock att lärarna medverkar i det nationella nätverket för svenska med didaktisk inriktning, och man använder de kunskaperna för att uppdatera utbildningens innehåll med relevanta forskningsresultat. Bedömggruppen menar att detta i viss mån kompenserar för begränsningarna i den vetenskapliga kompetensen och forskningsmiljö för svenskläro-utbildningen, men inte tillräckligt.

I självvärderingen framgår inte hur lärosätets egna forskningsresultat omsätts i själva utbildningen. Enligt intervjuerna kommer man att publicera nya vetenskapliga rön som är relevanta för utbildningen, men bedömggruppen ser ändå inte den direkta betydelsen för svenskläro-utbildningen. Under intervjuerna framgick det också att en del kurser har svag ämnesdidaktisk koppling till gymnasieskolan. Bedömggruppen anser att detta, i kombination med de konstaterade begränsningarna i den vetenskapliga miljön och den samlade vetenskapliga och professionsrelaterade kompetensen, gör att utbildningen inte bedrivs så att det i miljön finns ett nära samband mellan forskning och utbildning som är relevant för svenskläro-utbildningen. Lärosätet har också uppmärksammat att man behöver stärka sambandet och arbetar med att koppla samman

studenternas självständiga arbete och forskningsmiljöerna. Bedömggruppen anser dock att det behövs ytterligare insatser eftersom miljön också behöver en starkare koppling till särskilt svensklärutbildningen.

Bedömggruppen rekommenderar lärosätet och ansvariga för utbildningen att skapa ekonomiska förutsättningar för forskning som rör litteratur- och språkdidaktik och som är relevant för undervisning i svenska i gymnasieskolan. Det bör man göra genom kompetensutveckling och -försörjning enligt planerna. Gruppen rekommenderar även lärosätet att fokuserat och samlat bygga upp profilerande språkdidaktisk forskning som är inriktad mot förslagsvis språkbruk, muntlighet och retorik samt litteraturredidaktisk forskning om historisk förståelse av äldre litteratur och digitaliserad fiktion. Man behöver också klargöra vad i utbildningen på forskarnivå som främst gäller forskningsområdet svenska med didaktisk inriktning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Enligt självvärderingen och intervjuerna arbetar lärosätet målinriktat för att integrera ämneskunskaper och ämnesdidaktik, så att ämneskunskaper ska vara funktionella i förhållande till yrkesutövningen, och det ska finnas en genomtänkt progression i utbildningen. Lärosätet har även gjort en översyn av utbildningen som resulterade i ett reviderat utbildningsupplägg höstterminen 2018 och ändringar sker även inför höstterminen 2019. Med det nya upplägget introduceras studenterna till skolämnet svenskas disciplinära traditioner under andra terminen, och får de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen när de möter innehåll som främst är inriktat mot språkbegreppet, språk som identitetbärande, språkstruktur och ämneskonceptioner samt äldre och nyare barn- och ungdomslitteratur. Under termin 3 innehåller kurserna muntlig och skriftlig litteracitet och litteraturens historia som även omfattar litteraturteori och studier av estetiska verkningssmedel. Senare under utbildningen möter studenterna språkhistoria och språksociologi, som följs av kurserna *Ungdomars litterära och digitala textvärldar* och *Ämnesdidaktisk uppsats*. Utbildningen avslutas med en kurs som är inriktad mot danska och norska och en i litteraturteori, för att tolka litterära texter som "nedsänkta i skiftande historiska och sociala kontexter" samt det självständiga arbetet som ska ha anknytning till ämnesdidaktiken och professionen. Bedömggruppen noterar att lärosätet betonar muntlighetens betydelse liksom kurser som är inriktade mot studenternas egen skrivutveckling och skrivpedagogik, vilket får tydligt utrymme i kursinnehåll och arbetsuppgifter. Visst kursinnehåll är inriktat mot digitaliseringens betydelse för läsning och upplevelser av fiktion i olika format, och enligt bedömggruppen är det särskilt viktigt för att studenterna ska få fördjupade ämneskunskaper för yrkesutövningen.

Enligt bedömggruppen säkerställer lärosätet måluppfyllelse på ett systematiskt sätt genom varierande examinationsformer såsom skriftliga salstentamina, muntliga presentationer av aktuell forskning om digitaliseringens betydelse och mångspråkighet eller projektinriktade inlämningsuppgifter som rör tänkt undervisning. Språkhistoria och språksociologi framgår tydligt när

det gäller innehåll, lärandemål och examinationsuppgifter, där studenterna ska visa förmåga att diskutera en forskningsfråga både teoretiskt och metodologiskt, vilket bedömargruppen ser som ett exempel på hur de ska få förutsättningar att visa insikter i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Dock saknar bedömargruppen konkreta exempel på lärandemål och lärandeaktiviteter som gäller studier av faktiskt språkbruk i form av samtalsanalys eller textanalys. Studenterna har ännu inte skrivit självständiga arbeten varpå dessa inte har ingått som underlag för att bedöma hur lärosätet säkerställer måluppfyllelse.

I självvärderingen beskriver alltså lärosätet kursernas innehåll och deras funktion i en progression. Man fokuserar på det språkvetenskapliga och språkdidaktiska innehåll som är relevant för blivande gymnasielärare i svenska men håller isär det från litteraturvetenskap och litteraturdidaktik, vilket leder till att utbildningen framstår som splittrad för bedömargruppen. Enligt intervjuerna menar man dock att man är starkare inom litteraturdidaktik än språkdidaktik, vilket bidrar till bilden av ett tudelat svenskämne eftersom bedömarna uppfattar det omvända. Ett utvecklingsområde för lärosätet är därmed att se över hur ämnets olika delar tillsammans bildar en helhet i utbildningen.

Bedömargruppens samlade bedömning är att det finns ett genomtänkt språkvetenskapligt och litteraturvetenskapligt utbildningsinnehåll och varierande examinationsformer, och genom dem är det möjligt att studenterna när examen utfärdas kan visa de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Bedömargruppen menar dock att den begränsade vetenskapliga kompetensen och den relativt outvecklade forskningsmiljön för svensk lärutbildningen kan försvåra måluppfyllelsen. Bedömargruppen menar att lärosätet bör stärka miljön genom profilerande språkvetenskaplig och språkdidaktisk forskning som är inriktad mot språkbruk, muntlighet och retorik samt litteraturvetenskaplig och litteraturdidaktisk forskning med inriktning mot historisk förståelse och digitaliserad fiktion.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Bedömargruppen anser att systematiken är en styrka för måluppfyllelse, främst i kurser inom UVK. I självvärderingen beskriver lärosätet en strävan efter måluppfyllelse i progression även i ämneskurserna. Det framkommer också att den vetenskapliga grunden ska säkerställas genom den systematik som genomsyrar utbildningen. Adekvat vetenskaplig litteratur används i språkvetenskapligt och språkdidaktiskt samt litteraturvetenskapligt och litteraturdidaktiskt inriktade kurser, där också olika undersökningsmetoder studeras och tillämpas. I blocket Svenska för ämneslärare ingår lärandemål som är inriktade mot att studenterna ska förstå och använda teorier, metoder och resultat inom forskningsområdet svenska med didaktisk inriktning. Där skriver studenterna enligt intervjuerna en ämnesdidaktisk "B-uppsats" om 7,5 högskolepoäng.

Enligt självvärderingen är syftet med det självständiga arbetet på avancerad nivå att det ska vara ämnesdidaktiskt inriktat och därmed relevant för yrkesutövningen. Under intervjuerna framkom också att de självständiga arbetena tydligt ska kopplas till pågående forskning. I tidigare kurser har studenterna via olika arbetsuppgifter utvecklat sin vetenskapliga och skriftliga förmåga, även om lärosätet menar att förbindelsen mellan profession, beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund kräver ytterligare belysning i utbildningen. Självständiga arbeten om totalt 30 högskolepoäng fördelas

på så sätt att studenten skriver det första under termin 7 i annat ämne och i svenska som avslutande kurs. Dock har studenterna ännu inte kommit så långt i utbildningen att de kunnat skriva självständiga arbeten i svenska varför några sådana inte lämnats in för bedömning. Enligt intervjuerna finns det brister i hur studenterna förbereds inför det självständiga arbetet, liksom i handledningen och examinationsförfarandet. Bedömaregruppen menar att det på lärosätet inte verkar finnas en samsyn om det självständiga arbetets funktion och genomförande.

Bedömaregruppen menar att det finns en risk för att studenterna möter upprepningar och att lärosätet inte tydliggör skillnader mellan mer ämnesspecifika vetenskapliga traditioner och metoder, det vill säga skillnader och likheter mellan olika typer av kvalitativa och kvantitativa undersökningsmetoder inom språkvetenskap och litteraturvetenskap och mer samhällsvetenskapligt inriktade metoder inom pedagogik/didaktik. I självvärderingen uppmärksammar lärosätet behovet av att i högre grad samordna och precisera utbildningens alla delar, vilket man också bekräftade under intervjuerna. Bedömaregruppen anser att lärosätet i detta utvecklingsarbete måste prioritera studenternas förmåga att i yrkesutövningen arbeta på vetenskaplig grund och mot bakgrund av beprövad erfarenhet, liksom deras förmåga att skriva vetenskapligt.

Bedömaregruppen menar sammantaget att utbildningen i sin utformning och genomförande möjliggör måluppfyllelse, även om det finns utvecklingsmöjligheter. Lärosätet har dock inte till fullo har kunnat visa hur målet säkerställs för just lärarutbildning i svenska med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att se över progressionen i innehåll och aktiviteter inför de självständiga arbetena på grundnivå och avancerad nivå samt hur dessa examineras. Detta behöver göras i nära samarbete mellan lärare som är inriktade mot pedagogik och allmändidaktik och lärare som är inriktade mot litteraturvetenskap och -didaktik samt språkvetenskap och -didaktik.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet betonar i självvärderingen det utvecklingsarbete som pågår när det gäller progression inom ämnesstudierna och särskilt den del av utvecklingsarbetet som gäller bedömning samt den kartläggning av utbildningen som lärosätet har gjort när det gäller vetenskapliga perspektiv och metoder. Bedömaregruppen kan därmed konstatera att lärosätet håller på att utveckla arbetet för att nå måluppfyllelse, och att vissa delar är på plats men andra inte. Det medför att den tänkta progressionen inte blir helt tydlig för bedömaregruppen.

Lärosätet redogör för att samtliga delkurser omfattar ämnesdidaktiska element som ska utveckla studentens förmåga att använda källkritik och digitala verktyg, problematisera undervisningsmetoder och utvärdera sin egen lärandeprocess. I självvärderingen finns ett exempel på språkvetenskapligt och språkdidaktiskt inriktat kursinnehåll där man ska "säkra den didaktiska progressionen", och en återkommande uppgift är att praktiktäna undersöka undervisningsmetoder för att diskutera till exempel språk och identitetsbildning samt utveckla elevens muntliga förmåga och läsförmåga.

En klar styrka enligt bedömaregruppen är lärosätets forskning och utveckling inom språkvetenskap och språkdidaktik med inriktning mot bedömning och muntlighet. Det återspeglas i utbildningen, till exempel i kursen *Muntlighet i skolan* och den fördjupande kursen *Ungdomars litterära och digitala textvärldar*. En svaghet är frånvaron av redovisad forskning och utveckling inom litteraturvetenskap och litteraturdidaktik.

Bedömaregruppen konstaterar utifrån det samlade underlaget att utbildningen framstår som splittrad, vilket även är något som lärosätet uppmärksammat eftersom man arbetar för att språkvetenskap och -didaktik och litteraturvetenskap och -didaktik ska komma närmare varandra. Det finns alltså viss oklarhet i relationen mellan språkdidaktik och litteraturdidaktik, men eftersom lärosätet redan vidtagit åtgärder menar bedömningsgruppen att utbildningens utformning och genomförande möjliggör måluppfyllelse. Lärosätet rekommenderas att skapa förutsättningar för ett förstärkt samarbete mellan lärare med olika vetenskaplig inriktning.

Det finns exempel på examinationer som är kopplade till förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter, såsom muntliga seminarier med skriftlig reflektion och ämnesdidaktisk uppsats med opponering på andra studenters uppsatser. Den ämnesdidaktiska uppsatsen skrivs under termin 7, och studenterna ska då formulera en vetenskapligt grundad fråga och göra en mindre empirisk undersökning. Lärosätet menar att studenterna på så sätt "får de första insikterna i ämnesdidaktisk teori", vilket bedömaregruppen anser är för sent i utbildningen. Det framgår också att förmågan att kritiskt och självständigt reflektera över forskningsresultat som rör yrket ska säkerställas i det självständiga arbetet, men den delen av utbildningen har man ännu inte genomfört. Under intervjuerna framkom att det finns brister i planeringen av och beredskapen inför det självständiga arbetet, när det gäller handledning och examinationsförfarandet. Bedömaregruppen noterar också att lärosätet inte tydligt redovisar lärandemål, lärandeaktiviteter eller examinerande uppgifter för den del av målet som gäller ämnesspecifika bedömningsfrågor. Bedömaregruppen menar därmed att lärosätet inte säkerställer måluppfyllelse och rekommenderar att man ser över examinationer i relevanta kurser.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Enligt självvärderingen bygger utbildningen på tanken om en integration mellan ämneskunskaper och ämnesdidaktik, och man arbetar för ett närmande mellan språkvetenskap och -didaktik och litteraturvetenskap och -didaktik. Den särskilda ämnesdidaktiska uppsatsen om 7,5 högskolepoäng under termin 7 är direkt inriktad mot måluppfyllelse. Underlaget innehåller exempel på lärandemål och aktiviteter som är inriktade mot studenternas egen yrkesutövning, kopplat till det språkvetenskapliga och -didaktiska utbildningsinnehållet, bland annat kunskaper om och färdigheter i retorik. Metodiska problem med att bedöma och ge respons på elevtexter får tydligt utrymme, liksom muntlighet i olika undervisningssituationer. För litteraturvetenskap och -didaktik redovisar och diskuterar lärosätet innehåll och metodik som rör litteraturhistorisk förståelse och kanonkritik samt den betydelse som olika kulturella förändringar, inklusive digitalisering, haft för litteraturläsningens villkor. Studenterna studerar och prövar olika litteraturvetenskapliga analys- och tolkningsmetoder och diskuterar dessa i förhållande till yrkesutövningen. Digitaliseringens betydelse för undervisning i skolämnet svenska behandlas främst inom litteraturvetenskapliga och -didaktiska kurser, och anges

dessutom som ett utvecklingsområde i självvärderingen. Bedömggruppen menar att lärosätet kan profilera utbildningen med tanke på att de mediekulturella och medieteknologiska förändringarnas ämnesdidaktiska och metodiska konsekvenser.

Måluppfyllelse säkerställs genom varierande examinationsformer som bygger på genomförda lärandeaktiviteter såsom skriftliga inlämningsuppgifter i relation till muntliga redovisningar om till exempel språk och språkutveckling, muntlighet, litterär förståelse och läromedelsanalys. För att göra enhetliga bedömningar av studenternas prestationer under VFU:n har lärosätet en "professionsutvecklingsmatris" som använts sedan lärarutbildning 2011 och revideras kontinuerligt. Med stöd av denna examineras studenten efter trepartssamtal och dialog med handledaren. Nästan alla handledare har genomfört en handledarutbildning.

Bedömggruppen noterar att VFU genomförs och examineras under terminer som enbart omfattar kurser i UVK. Ett sådant upplägg kan försvåra förbindelserna mellan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik. På lärosätet är man också väl medvetna om det, och både studenter och skolor önskar terminer som är helt inriktade på ämneskunskaper och ämnesdidaktik. Under intervjuerna framkommer att nuvarande upplägg inte är riktigt funktionellt ur svensklärarytbildningens perspektiv, eftersom det specifika för undervisning i svenska riskerar att hamna i skymundan. Bedömggruppen rekommenderar att man ser över och förtydligar förbindelserna med VFU genom vidareutveckling av samarbetet mellan lärare inom UVK, språkvetenskap och -didaktik och litteraturvetenskap och -didaktik.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Enligt självvärderingen uppfylls målet genom kurser inom UVK och VFU. Bedömggruppen konstaterar att VFU-kurser ligger i terminer utan ämneskurser. Med ett sådant upplägg blir det svårare att säkerställa måluppfyllelse, det vill säga studenternas förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen i syfte att stimulera varje elevs lärande och utveckling i svenska. Under intervjuerna framkommer att upplägget inte är riktigt funktionellt ur svensklärarytbildningens perspektiv, eftersom det specifika för undervisning i svenska riskerar att hamna i skymundan. Bedömggruppen rekommenderar att man ser över och förtydligar förbindelserna med VFU, genom ett nära samarbete mellan lärare inom UVK, språkvetenskap och -didaktik och litteraturvetenskap och -didaktik.

Det framgår att UVK explicit omfattar frågor om inkludering, men för bedömggruppen är det oklart i vad mån utbildningen behandlar olika typer av språklig funktionsvariation, och inte nödvändigtvis ur strikt specialpedagogiskt perspektiv. Om det inte tas upp bör lärosätet se över detta, enligt bedömggruppen.

Målet ska enligt självvärderingen slutexamineras i UVK-kursen *Bedömning och betygsättning*, där studenterna ska visa förmåga "att utifrån ett ämnesdidaktiskt perspektiv kunna planera och diskutera undervisningsområden där olika bedömningsformer tydliggörs". De ska i arbetslag planera ett undervisningsområde utifrån ett ämne, och bland annat diskutera vilka aspekter av undervisningen som varit avgörande för varje elevs lärande och utveckling. Lärosätet lägger stor vikt på länken

mellan målen för lärande, undervisningens innehåll och utformning av bedömningsuppgiften. Bedömargruppen ser dock inte hur utbildningens utformning, framför allt VFU:ns placering, förbereder studenterna för denna slutexamination. Om studenterna därtill ska välja ett ämne, är det inte säkert att svenska är det ämne som studenterna väljer. Om de väljer att examinera uppgiften i ett annat ämne framgår det inte hur målet examineras för svenska. Progressionen blir därmed otydlig. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att förtydliga detta genom att se över lärandemål och examinationer, för att kunna säkerställa måluppfyllelse för svenskläro-utbildningen.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet verkar för att ett inkluderande perspektiv ska genomsyra utbildningen och för att allt utvecklingsarbete ska utgå från lärosätets jämställdhetspolicy. Jämställdhet behandlas i samband med programutvärderingar, och under intervjuerna bekräftades det att jämställdhetsfrågor behandlas i olika kurser och är en bärande del av utbildningen. För att säkerställa att utbildningen är jämställd har lärosätet till exempel börjat använda ett system för digitala tentamen, med syftet att öka rättssäkerheten, och bestämt att förnamn ska anges i litteraturlistor. I programutvärderingar ingår jämställdhetsperspektivet sedan höstterminen 2018 som ett frågeområde, liksom i mallen för kursvärderingar. Bedömargruppen konstaterar att det pågående arbetet ger goda förutsättningar för en fortsatt positiv utveckling.

Jämställdhetsfrågor behandlas både genom kursinnehållet och som perspektiv i själva genomförandet av utbildningen, enligt bedömargruppen. Lärandeaktiviteter förbereder studenten på att förmedla perspektivet i den egna pedagogiska yrkesverksamheten. Under intervjuerna berättade lärosätet exempelvis att jämställdhetsfrågor behandlas ämnesspecifikt och mer explicit, såsom i kursen *Språksociologi*, och i litteraturvetenskapliga och -didaktiska kurser, där studenterna analyserar gestaltningar utifrån ett genuskritiskt perspektiv och diskuterar föreställningar om villkoren för kvinnliga författarskap. Dock kan jämställdhetsperspektivet bli tydligare i lärandemålen, och bedömargruppen rekommenderar lärosätet att se över lärandemål, examinationsuppgifter och betygskriterier som rör jämställdhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Ämnesläro-utbildningen är en matrisorganisation med Högskolan för lärande och kommunikation som huvudansvarig organisationsenhet inom lärosätet. I självvärderingen och under intervjuerna betonade lärosätet att denna organisation, i kombination med utbildningsvolymen och närheten mellan lärare och studenter, skapar förutsättningar för ett väl fungerande kvalitetsarbete ur både formell och informell synpunkt. Bedömargruppen menar att denna närhet också skapar förutsättningar för kvalitetsutveckling samt konstaterar att lärosätet har en genomtänkt organisation för kvalitetsarbetet på flera nivåer.

Uppföljning och utvärdering av kurser sker enligt självvärderingen senast tre veckor efter kursens avslut. Kursarbetslagen bearbetar och problematiserar sedan kursutvärderingsanalysen, vilket till

exempel kan leda till att lärosätet ändrar kursens innehåll eller utformning och/eller till att man ändrar bemanningen på kursen. Eventuella förändringar presenteras vid kursstarten och på en digital plattform. Lärosätet har även gjort en översyn som resulterade i ett reviderat utbildningsupplägg från och med höstterminen 2018 och ytterligare ändringar sker inför höstterminen 2019. Under intervjuerna förtydligades att lärosätet särskilt undersökt hur samverkan ser ut mellan olika ämnen, inklusive svenska och UVK, när det gäller det självständiga arbetet, och det framgick att man behöver stärka studenternas förberedelser. Det samlade underlaget tyder, enligt bedömaregruppen, på att svenskläro-utbildningen håller på att förändras. Exempelvis arbetar man för att utveckla bedömning, vetenskapliga perspektiv och metoder samt för att litteraturvetenskap och -didaktik och språkvetenskap och -didaktik ska komma närmare varandra. För bedömaregruppen är det dock oklart var i lärosätets organisation för kvalitetsarbete som man har identifierat dessa olika utvecklingsområden. Men gruppen anser att det finns en uppföljning och utvärdering av svenskläro-utbildningen som medför att lärosätet vidtar åtgärder och relevanta intressenter får återkoppling.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

I självvärderingen redovisar lärosätet olika aktiviteter för att fånga upp studenter som kanske inte kommer att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Studievägledare har också regelbunden kontakt med den programansvariga och utbildningsledaren för att gå igenom och följa upp studenternas studiesituation. Den student som inte uppfyller förkunskapskraven för nästa kurs kontaktas av studievägledningen för ett personligt samtal, och en individuell studieplan upprättas. Bedömaregruppen anser att uppföljningen av varje students prestationer kan bidra till studieframgång och därmed till ökad genomströmning.

Lärosätet antar studenter efter prov. Under intervjuerna diskuteras svårigheterna med att avgöra vilken betydelse provet kan ha för studieframgång och genomströmning. Bedömaregruppen anser att provets betydelse och effekt förtjänar en noggrann analys eftersom det är av både nationellt och lokalt intresse. Under intervjuerna framgår att lärosätet inte har analyserat genomströmningen för svenskläro-utbildningen. Därmed kan man enligt bedömaregruppen inte veta om det skulle behövas ämnesspecifika stödinsatser för att fler studenter ska genomföra utbildningen inom planerad studietid. De konkreta exempel på stöd som lärosätet nämner i självvärderingen avser framför allt studenter med funktionsnedsättning. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att göra en mer systematisk analys av genomströmningen, och att den analysen också omfattar behov av stödinsatser som gäller särskilt för svenskläro-utbildningen.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I självvärderingen framgår att studenterna har möjlighet att påverka utbildningen, i både formella och informella sammanhang. Efter varje kurs uppmanas studenterna att besvara frågor i en standardiserad digital enkät. Två studenter per kursgrupp är kursutvecklare i en termin, och de bistår den kursansvariga med att tolka resultat från kursvärderingar och med att utveckla kursen. Utbildningsledningen startade detta samarbete, och enligt bedömaregruppen visar det att lärosätet

verkar för att studenterna ska kunna ta en aktiv roll i att utveckla utbildningen. Lärosätet konstaterar dock att det kan vara svårt att få tillräckligt många studenter att delta i digitala kurs- och programutvärderingar, och menar att schemaläggning av utvärderingar kan vara en lösning på problemet. Under intervjuerna framgår att det är lite oklart hur studenternas formella medverkan är organiserad, bland annat hur deras synpunkter omhändertas av lärosätet. Bedömaregruppen ser detta som ett utvecklingsområde och rekommenderar lärosätet att arbeta för att hitta lösningar på problemet.

I självvärderingen och under intervjuerna framhålls utbildningens ringa omfång som positiv för det informella studentinflytandet. Man menar också att "det råder ett bra arbetsklimat i undervisningen" och att det finns goda möjligheter att arbeta i relation till individuella studenters situation. Bedömaregruppen menar att den mindre volymen givetvis kan förenkla samarbetet mellan lärare och studenter, men att informella samtal också kan skapa lojaliteter som inte främjar ett brett deltagande. Bedömaregruppen anser att lärosätets organisation för studentmedverkan är tillfredsställande och att medvetenheten om ansvaret för studentinflytande är en styrka. Dock är det något oklart hur det formella och det informella inflytandet fungerar i praktiken. Lärosätet rekommenderas att skapa bättre förutsättningar för en bred och öppen dialog med studenterna samt fundera på om det behövs några åtgärder för att främja inflytandet, särskilt för studenter som går svenskläro-utbildningen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen diskuteras särskilt digitaliseringens och en mångspråkig skolas betydelse för den kommande yrkesutövningen, vilket påverkar utbildningsstrukturen exempelvis genom att lärosätet bygger ett "digitalt lärarlaboratorium". Enligt intervjuerna använder studenterna också digitala verktyg i sina redovisningar, såsom poddar, och förbereds på att arbeta digitalt, och lärosätet synliggör för studenterna att digitala verktyg är ett alternativ om det inte finns tillgång till bibliotek på skolan. I självvärderingen framgår också att studenterna reflekterar över språkutveckling och muntlighetens villkor för elever i kulturellt heterogena undervisningsmiljöer. I uppgiften som är kopplad till detta behöver studenten utveckla sin retoriska förmåga och muntliga kompetens, och lärosätet ser det som ett led i att studenten utvecklar sitt yrkesspråk som blivande svensklärare. Studenterna får också analysera läromedel för att kunna förhålla sig till olika läromedel på olika skolor, och kunna hantera läromedel på ett utvecklande och kreativt sätt. Bedömaregruppen menar att lärosätet på detta sätt visar medvetenhet om frågor som är centrala för lärares yrkesutövning.

I självvärderingen framgår att samverkan med arbetslivet framför allt sker inom VFU, men också genom fältstudier och en professionsdag för studenter. Under intervjuerna framgår också att det finns samarbete med skolor och att lärare kommer och föreläser på utbildningen, framför allt med fokus på den aktuella läroplanen. I självvärderingen och under intervjuerna redovisas också ett samarbete med barn- och ungdomspsykiatri, studiebesök i tingsrätten och på länsmuseum samt ett integrationsprojekt i samarbete med en konsthall. Lärosätet arbetar även med att vidareutveckla sin

alumnverksamhet. Bedömargruppen anser att det finns en relevant samverkan men att lärosätet kan utveckla den särskilt för svensklärarstudenter, till exempel med bibliotek.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Antalet lärare och deras vetenskapliga, professionella och pedagogiska kompetens är på kort sikt adekvat i förhållande till utbildningens innehåll och den begränsade studentvolymen, men är sårbar. På längre sikt krävs mer kompetens på docent- och professorsnivå. Bedömargruppen anser, med viss tveksamhet, att personalen är tillfredsställande på lång sikt. Bedömargruppen noterar dock att lärosätet har påbörjat rekrytering och har tydliga planer för kompetensförsörjning.

Utbildningsmiljön är inte tillfredsställande, enligt bedömargruppen. Själva organisationen av forskningen i miljöer och grupper är tydlig och väl förankrad, men dessa är främst allmäntdidaktiskt inriktade även om det finns vissa kopplingar till forskningsområdet svenska med didaktisk inriktning. Det är oklart vilken relevant forskning för svensklärarutbildningen som bedrivs av lärare vid lärosätet och hur studenterna får ta del av den. Bedömargruppen rekommenderar därmed lärosätet att fokuserat och samlat bygga upp en profilerande språkdidaktisk forskning som förslagsvis är inriktad mot språkbruk, muntlighet och retorik, och litteraturdidaktisk forskning om historisk förståelse av äldre litteratur och digitaliserad fiktion.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utbildningen är indelad i fyra block och har kurser med progression som syftar till att integrera ämneskunskaper med ämnesdidaktik så att innehållet blir yrkesrelevant. Dock tenderar det språkvetenskapliga och -didaktiska innehållet att hållas separat från det litteraturvetenskapliga och -didaktiska innehållet, vilket leder till att utbildningen framstår som splittrad. Måluppfyllelsen säkerställs systematiskt genom varierande examinationsformer, alltifrån skriftliga salstentamina till muntliga presentationer av aktuell forskning som är relevant för utbildningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund uppfylls delvis. Måluppfyllelsen möjliggörs systematiskt genom kurser inom UVK och kursinnehåll som är inriktat mot ämnesspecifika och ämnesdidaktiska vetenskapliga traditioner och metoder men progressionen är oklar. Bland annat har det självständiga arbetet en otydlig funktion i svensklärarutbildningen, och det framgår att förberedelserna är eftersatta. Lärosätet bör också se över progressionen i innehåll och aktiviteter inför de självständiga arbetena och planeringen och examinationen av dessa. Detta bör man göra i nära samarbete mellan lärare som är inriktade mot pedagogik och allmäntdidaktik och lärare med inriktning mot litteraturvetenskap och -didaktik och språkvetenskap och -didaktik.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls delvis. En återkommande uppgift är att praktisknära

undersöka och diskutera undervisning i svenska med utgångspunkt i ämnesdidaktisk forskning, vilket möjliggör måluppfyllelse. Utbildningens språkvetenskapliga och språkdidaktiska innehåll är dock inte samordnat med det litteraturvetenskapliga och litteraturdidaktiska innehållet, vilket leder till en tudelning av svenskläroverutbildningen. Lärosätet ger också exempel på examinerande i uppgifter inom olika kurser. Arbetet för att nå måluppfyllelse är under utveckling, och vissa delar är ännu inte på plats. Det medför att den tänkta progressionen inte blir helt tydlig för bedömargruppen. Sammantaget medför det att lärosätet inte kan visa hur målet säkerställs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Det finns lärandemål och aktiviteter som är inriktade mot studenternas egen yrkesutövning när det gäller både det språkvetenskapliga och språkdidaktiska utbildningsinnehållet och det litteraturvetenskapliga och litteraturdidaktiska innehållet. Metodiska problem i olika undervisningssituationer får tydligt utrymme. Måluppfyllelse säkerställs genom varierande examinationsformer som är baserade på lärandeaktiviteter. För att få en enhetlig bedömning och examination av studenternas prestationer under VFU:n används en "professionsutvecklingsmatris" i dialog med handledarna.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls delvis. Bedömargruppen konstaterar att VFU-kurser ligger i termer där inga ämneskurser ingår, och då blir det svårare att säkerställa måluppfyllelse när det gäller svenska. Det är även oklart i vad mån olika typer av språklig funktionsvariation behandlas. Lärosätet beskriver hur målet slutexamineras, men bedömargruppen ser inte hur utbildningens utformning, framför allt VFU:ns placering, förbereder studenterna för denna examination. Studenterna kan även välja i vilket ämne som examinationen sker, och om de väljer ett annat ämne framgår det inte hur målet examineras för svenska. Progressionen blir därmed otidlig.

Ett inkluderande perspektiv genomsyrar utbildningen och lärosätets jämställdhetspolicy ligger till grund för allt utvecklingsarbete. Jämställdhetsfrågor ingår också i kurser inom UVK och återkommande i ämneskurser och ämnesdidaktiska kurser.

Lärosätet genomför flera förändringar av svenskläroverutbildningen. Exempelvis håller man på att utveckla arbetet med bedömning, vetenskapliga perspektiv och metoder samt strävar efter att föra litteraturvetenskap och -didaktik närmare språkvetenskap och -didaktik. Det förblir dock oklart för bedömargruppen var i lärosätets organisation för kvalitetsarbete som man har identifierat dessa olika utvecklingsområden. Men gruppen anser att lärosätet har en uppföljning och utvärdering, särskilt av svenskläroverutbildningen, som medför att man vidtar åtgärder och ger återkoppling till relevanta intressenter. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid men rekommenderas att analysera genomströmningen för svenskläroverutbildningen för att kunna ta ställning till om det behövs några ämnesspecifika stödinsatser.

Bedömargruppen anser att lärosätets organisation för studentmedverkan är tillfredsställande och att medvetenheten om ansvaret för studentinflytande är en styrka. Dock är det något oklart hur det formella och det informella inflytandet fungerar i praktiken. Lärosätet rekommenderas därför att stärka förutsättningarna för en bred och öppen dialog med studenterna samt fundera på om det behövs några åtgärder för att främja inflytandet – särskilt för studenter på svenskläroverutbildningen.

Lärosätet visar på olika sätt att utbildningen omhändertar frågor som är centrala för lärares yrkesutövning i ett föränderligt arbetsliv. Bedömargruppen anser också att det finns relevant

samverkan framför allt genom VFU, men fältstudier och en professionsdag för studenter ingår också. Det finns samverkan med exempelvis barn- och ungdomspsykiatri, man gör studiebesök i tingsrätten och på länsmuseum samt driver ett integrationsprojekt i samarbete med en konsthall. Bedömargruppen skulle gärna se att ytterligare samverkan, till exempel med bibliotek, för att göra den än mer relevant för svensk lärarutbildningen.

Personal: Lärartabell för lärosätets ämneslärarutbildningar

Bedömningsområdet *Förutsättningar* rymmer bedömningsgrunder som rör *personal* och *utbildningsmiljö*. Studenterna ska i sin utbildning erhålla undervisning av god kvalitet, vilket förutsätter att lärarna sammantaget har den vetenskapliga/konstnärliga/professionsrelaterade kompetens som krävs och att lärarkapaciteten står i proportion till utbildningens omfattning, undervisning och examination. Analysen av lärarkompetens och lärarkapacitet kompletteras därför med en redovisning i tabellform. Tabellen ska ge en uppfattning om den **huvudsakliga** lärarkompetensen och lärarkapaciteten för respektive utbildning. Det är därmed inte nödvändigt att redovisa samtliga lärare som undervisar i en utbildning. Redovisningen görs per inriktning, se flik för inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 respektive inriktningen mot arbete i gymnasieskolan. Utgå från **aktuella förhållanden vid tidpunkten för inlämning av självvärderingen**. Observera att alla procentsatser avser heltid. Ange lärarresursen för samtliga ämnesinriktningar som ingår i utvärderingen.

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9

Lärosätets kommentarer: Ht 2018 antogs för första gången studenter till ämneslärarprogrammet med inriktning mot grundskolans 7-9, och då endast studenter med samhällskunskap som ingångsämne. Nedan redovisad lärarkompetens är den huvudsakliga från första terminens tre UVK-kurser, inklusive en VFU-kurs 4,5 hp. Samtliga redovisade är anställda vid Högskolan för Lärande och Kommunikation. Kurserna inom UVK samläses med övriga ämnen med inriktning mot gymnasieskolan; samhällskunskap, svenska historia, engelska och religionsvetenskap. Rekrytering pågår under hösten 2018 av en lektor i utbildningsvetenskap.

Namn och huvudarbetsgivare (om ej lärosätet)	Anställningskategori (professor, adjunkt, m.fl.)	Akademisk titel/ akademisk examen (professor, docent, doktor, licentiat, master, magister) ange även vilket i ämne	Ev. yrkesexamen (ange även undervisningsämne)	A: Anställningsform (tillsvidare, tidsbegränsad) i första kolumnen och anställningens omfattning vid lärosätet (ange i % av heltid) i den andra kolumnen		B: Tid i aktuell utbildning (%) Uppskattad tjänstgöring i procent av heltid. Observera att alla procentsatser avser heltid. Exempel: Om man undervisar till hälften av en halvtidsanställning fyller man i 25 procent. Se B+C=A			C: Resterande tid Uppskattad tjänstgöring i procent av heltid. Observera att alla procentsatser avser heltid. Se B+C=A		Ev kommentar
				Samhällskunskap - verksam inom ämne/ ämnesdidaktik (%)	Verksam inom UVK (%)	Verksam inom VFU (%)	Tid i forskning/kompetensutveckling (%)	övrigt (%)			
Johan Bäcklund	Adjunkt	Magister i pedagogik	Grundskollärarexamen 4-9 i svenska, engelska	tillsvidare	100%		3%		10%	87%	Doktorand
Berndt Brikell	Lektor	Doktor i statsvetenskap		tillsvidare	100%					10%	67%
Linda Glad	Adjunkt	Fil. Kand	Grundlärarexamen 1-7 samt ämneslärarexamen i svenska som andra språk	tillsvidare	100%		2%	3%	10%	85%	
Lars Gren	Adjunkt	Magister i pedagogik	Mellanstadielärarexamen. Ämneslärare samhällskunskap, historia och religionskunskap	tillsvidare	100%		13%	8%	10%	69%	
Tobias Samuelsson	Professor	Doktor i sociologi		tillsvidare	100%					70%	21%
Miriam Hagström	Lektor	Doktor i sociologi		tidsbegränsad	40%					3%	33%
Maria Melin	Adjunkt	Fil. Kand	Gymnasielärarexamen i Historia och Samhällskunskap	tidsbegränsad	50%		15%		5%	30%	
Åsa Westermark	Lektor	Doktor i kulturgeografi		tillsvidare	100%					30%	70%
Carl Johan Svensson	Lektor	Doktor i didaktik	Grundskollärarexamen 4-9, samhällskunskap och historia	tillsvidare	100%					50%	50%
Joakim Öberg	Adjunkt	Magisterexamen samhällskunskap och historia	Grundskollärarexamen 4-9 i samhällskunskap och historia	tillsvidare	100%		3%		15%	82%	Doktorand. Disputation januari 2019
Rebecca Florin Sädbom	Lektor	Doktor i didaktik	Ämneslärarexamen i samhällskunskap, religionskunskap	tillsvidare	100%		10%		15%	75%	

Fredrik Ebefors	Adjunkt	Masterexamen i ämnesdidaktik - inriktning svenska	Grundlärare 1-7, behörighet i svenska: åk 7-9 och gymnasiet	tillsvidare	100%	5%	1%	10%	84%	
Klas Öhling	Adjunkt	Masterexamen i Didaktik – inriktning bilddidaktik och visuell kultur	Ämneslärarexamen i svenska och bild	tillsvidare	100%	8%		18%	74%	
Weronica Ader	Adjunkt	Magister i historia	Ämneslärarexamen i svenska, religionskunskap och historia	tillsvidare	100%		6%	10%	84%	Programansvarig ämneslärarprogrammet 50 %
Gun Demitz Helin	Adjunkt		Ämneslärarexamen, Master of Arts, speech pathology	tillsvidare	100%	1%	3%	10%	86%	
Jenny Karlsson	Adjunkt		Gymnasielärarexamen svenska och historia	tidsbegränsad	25%	5%	6%		14%	
Anette Svensson	Lektor	Docent i Litteraturvetenskap	Ämneslärarexamen i engelska, svenska	tillsvidare	100%		5%	34%	61%	
Helena Anderström	Adjunkt	Licentiat i pedagogik	Grundskollärarexamen 4-9 i samhällskunskap, historia och religionskunskap	tillsvidare	100%	4%		10%	86%	Doktorand
Laila Nielsen	Lektor	Doktor i Historia	Ämneslärarexamen i historia och samhällskunskap	tillsvidare	100%	4%		35%	61%	
Elaine Mc Hugh	Lektor	Doktor Psykologi, Masterexamen Utbildningsvetenskap		tidsbegränsad	55%	5%		30%	20%	
Gunvie Möllås	Lektor	Docent i specialpedagogik	Speciallärarexamen	tillsvidare	100%	6%			94%	
Karin Jardmo	Adjunkt	Magister i pedagogik	Grundskollärarexamen 4-9 matematik, biologi, kemi. Behörig gymnasieskolans biologi	tidsbegränsad	20%	6%			14%	
Mikael Segolsson	Lektor	Doktor i pedagogik		tillsvidare	100%	12%		26%	62%	
Gun Sand	Adjunkt		Lägstadielärarexamen	tillsvidare	100%	15%		10%	75%	
Sara Löf	Adjunkt	Speciallärarexamen, inriktning matematik	Magister i specialpedagogik	tidsbegränsad	60%	16%			44%	
Ingrid Bardon	Adjunkt	Magister i pedagogik	Fritidspedagogexamen	tillsvidare	100%	11%		10%	79%	
Ann Karen Blom	Lektor	Master of Science	Lärare 1-6 + förskola (kanadensisk examen)	tidsbegränsad	25%	5%			20%	
Peter Carlsson	Lektor	Doktor i religionsvetenskap	Grundskollärarexamen 4-9 i samhällskunskap, historia och religionskunskap	tillsvidare	100%	5%		16%	79%	
Tomas Håkansson	Adjunkt	Dramapedagogisk examen		tillsvidare	100%	12%		10%	78%	
Bo Hellgren	Adjunkt		Gymnasielärarexamen i svenska, svenska som andra språk samt i musik	tidsbegränsad	50%	5%			45%	
Gunnel Jäderland	Adjunkt		Grundskollärare åk 4-9 i svenska, svenska som andraspråk och engelska	tillsvidare	100%	5%		10%	85%	
Jonathan Liljedahl	Lektor	Doktor i musikvetenskap med musikpedagogisk inriktning	Lärarexamen 220 poäng, inriktning musik, för undervisning i grundskolans tidigare år, senare år och i gymnasieskolans	tillsvidare	100%	5%		24%	71%	tjänstledig 100 % från 180801

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delnings svar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Stiftelsen Högskolan i Jönköping

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet **samhällskunskap**; Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnena: **samhällskunskap och svenska**

Bilaga: **Utbildningsvetenskaplig kärna**

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till emma.wimmerstedt@uka.se. Ange **411-00375-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
7	3	9	<p>Bedömagruppens yttrande: Numera ska också författarens förnamn anges i litteraturlistor.</p> <p>HLK:s korrigerig: Beslut fattades 2018 att författarens förnamn ska anges i kursplanerna. Dessförinnan rekommenderades att förnamnen skulle anges i kursplanerna, vilket hörsammades av ledningen inom lärarutbildningen.</p>

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
9	2	1-2	<p>Bedömagruppens yttrande: Lärosätet antar studenter efter prov. I självvärderingen redovisas inte någon systematisk genomlysning av antagningsprovets betydelse och effekter.</p> <p>HLK:s svar: På uppdrag av Universitets- och högskolerådet deltog HLK i försök med lämplighetsbedömning vid antagning till lärarutbildningen 2016. Vi ansåg att detta var ett bra förfaringssätt varför vi införde antagningsprov för ämneslärare 2017. Ingen kohort har ännu genomgått en hel utbildning varför ingen systematisk analys och uppföljning ännu kunnat genomföras, däremot pågår uppföljning av antagningsprovets betydelse och effekter för ämneslärarutbildningen.</p>

--	--	--	--

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: [Högskolan i Jönköping]

Yrkesexamen: [Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet svenska]

Bilaga: [Svenska]

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 19 december 2019 till utvitsy@uka.se med kopia till emma.wimmerstedt@uka.se. Ange **411-00375-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
4	4/5	8-11	Det första examensarbetet skrivs i det andra ämnets fördjupningskurs under termin 7 och det andra arbetet skrivs i huvudämnets sista kurs i utbildningens avslutande kurs. Syftet med detta upplägg är att studenten ska få ämnesprogression i båda ämnena. Progression och fördjupning möjliggörs av att det första självständiga arbetet föregås av ingående ämnesstudier samt metodologiska och vetenskapsteoretiska studier i UVK-kurserna. (s. 14, självvärderingen).
4	5	6-7	Studenten deltar i seminarier där vetenskapliga texter diskuteras , i workshops där datamaterial analyseras och resultat formuleras. Vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder introduceras under termin ett. Fokus ligger då på att möjliggöra såväl som säkerställa att studenten i ett tidigt skede kan anta ett, i grundläggande mening akademiskt förhållnings- och uttryckssätt samt förståelse av de principer som ligger till grund för professionens uppbyggnad och kontinuerliga kunskapsutveckling. (s. 10, självvärderingen)
5	2	5	Kursen examineras delvis genom en parvis skriven fiktiv forskningsdesign om hur en tänkt vetenskaplig studie kan läggas upp. I forskningsdesignen ska studenterna beskriva hur något undervisningsmoment skulle kunna undersökas i skolan, varför det är viktigt och vilken insamlingsmetod som är lämplig att använda. Uppgiften redovisas i ett seminarium och bedöms utifrån hur väl studenten beskriver studiens betydelse, syfte, frågeställningar samt utvald metod. (s. 11, självvärderingen). Se även självvärderingens del II som ger mer detaljerad information om vetenskaplig teoribildning av olika slag och examination av motsvarande lärandemål.

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
7	1	5	VFU I-IV genomförs i ämnet svenska samt studentens andraämne. Lärosätet säkerställer detta genom att lärare från svenskläro-utbildningen examinerar VFU. Examinationen bygger på observation, samtal med handledare och student, skriftligt underlag från handledare samt VFU-uppgifter som i VFU II och III är riktade mot svenska.
7	3	7	VFU I-IV genomförs i ämnet svenska samt studentens andraämne. Lärosätet säkerställer detta genom att lärare från svenskläro-utbildningen examinerar VFU. Examinationen bygger på observation, samtal med handledare och student, skriftligt underlag från handledare samt VFU-uppgifter som i VFU II och III är riktade mot svenska.
7	5	7	Mål 5 examineras i kursen "Bedömning och Betygsättning" utifrån att studenten självständigt klarar detta med utgångspunkt i ett av sina två ämnen. I övrigt examineras målet i ämnesdidaktikdelen i svenskämnet.

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet

Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig